

УДК 504.4:002.8

О. Лясота, Н. Зварич

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Підготовка інженерів з високим рівнем екологічних знань, екологічної свідомості стала одним з головних важелів у розв'язанні гострих екологічних і соціально-економічних проблем України.

Інженерна діяльність сьогодення характеризується не лише надскладними технічними об'єктами, вона тісно пов'язана з економічними та екологічними аспектами розвитку суспільства. Вплив на природне середовище екологічно некомпетентної інженерної діяльності є надзвичайно небезпечним. Відтак однією з найбільш актуальних проблем вищої освіти постає формування у студентів розумного і відповідального ставлення до природного та соціального середовища, а формування екологічної компетентності майбутніх інженерів набуває непересічного значення. Здатність розуміти необхідність неперервного набуття екологічних знань є важливим моментом формування екологічної свідомості студентів.

У сучасних умовах особливо загострюються суперечності між високими вимогами суспільства до збереження довкілля і пролонгованим домінуванням споживацької психології; високими вимогами до екологічної підготовки майбутніх інженерних фахівців та недостатньою зорієнтованістю як теоретичної, так і практичної складових навчального процесу на екологічні проблеми. Без тривалого цілеспрямованого виховання та формування екологічної свідомості переорієнтувати молодь на нові пріоритети неможливо.

Безпосередньо соціальними аспектами забезпечення екологічної безпеки є: фахова освіта, виховання, пропаганда. Під їх дією формуються екологічно спрямовані якості населення, а саме: екологічна культура, мислення, світогляд. Форми та методи впливу на свідомість у своїй сукупності можуть стати методологічним підґрунтям формування екологічної компетентності й екологічно безпечного життя людини в соціально-природному середовищі.

Становлення екологічної освіти в технічних університетах обумовлено передусім специфікою технічних навчальних закладів: фундаменталізація технічної освіти; можливість безпосередньої участі студентів у створенні новітніх технологій; обмежена кількість гуманітарних дисциплін; безпосередній контакт освітнього середовища з виробництвом засобами технологічних практик, які безпосередньо впливають на формування екологічної компетентності студентів.

Оскільки одним із складників професійної діяльності майбутніх інженерів є проектування, налагоджування та обслуговування майже всього виробничого устаткування підприємств, саме від їх роботи залежатиме, наскільки безпечним буде вплив підприємства на довкілля. Тому постає необхідність формування у майбутніх інженерів саме екологічних знань для того, щоб вони могли професійно вирішувати не тільки суто технічні питання, але й знаходити раціональний вихід з екологічних проблем. Для майбутнього інженера важливо володіти знаннями причин виникнення і шляхів усунення екологічних проблем, гнучкістю мислення і творчим підходом до наукового пізнання; навчитися самостійно працювати, прогнозувати можливі наслідки впливу конкретних технологічних процесів на природу, обґрунтовувати нові стратегії екологічно чистих напрямків виробництва. Практика показує, що на сьогодні в основному студенти розуміють та усвідомлюють актуальність екологічних проблем, але ставлення до них залишається абстрактним.